

Čís. 2634.

Byla-li za sporu o rozvod manželství právoplatně vyslovena jeho rozluka, odpadá další jednání ve sporu rozvodovém.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 7/23.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu manželky na rozvod manželství od stolu a lože, poněvadž manželství bylo za řízení rozvodového právoplatně rozloučeno. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Rozvod manželství předpokládá trvání manželského svazku, manželství, právoplatně rozloučené a tedy již nepozůstávající, nelze více od stolu a lože rozvésti. Rozloučením manželství stal se původní návrh žalobní bezpředmětným a vyhověti tomuto návrhu nemožným. Strana žalující měla tento návrh dle posledního odstavce Šu 235 c. ř. s. přizpůsobiti novému stavu věci. Když tak neučinila, nezbylo než žalobu zamítnouti. Mylným je názor odvolatelky, že se mělo jednati aspoň o tom, zda má žalovaný vinu na navrhovaném rozvodu a o útratách. Nebylo-li lze vyříditi žalobu vyslovením rozvodu manželství od stolu a lože, nebylo lze ani vysloviti, kdo má na rozvodu vinu. Výrok o vině jest povahy ryze akcesorní. Kde není rozvodu, není a nemůže býti ani viny na něm, a nemůže vina býti rozsudkem vyslovena. Názor odvolatelky, že otázka viny má pro ni právní význam, poněvadž na ní závisí vyživovací povinnost jejího manžela, není správným. Pro dobu až do právoplatného rozhodnutí sporu o rozluku byla otázka výživného již upravena prozatímním opatřením, povoleným dle Šu 107 obč. zák. Pro dobu další nemůže býti o otázce výživného rozhodováno na základě stavu, jehož zjištění se žalobkyně domáhá žalobou o rozvod, nýbrž pouze dle právoplatného rozhodnutí o manželské rozluce (§§ 1264 a 1266 obč. zák.). Bezvýznamným je také poukazování k tomu, že žalobkyně podala v otázce viny na rozluce žalobu o obnovu. Nehledíc k tomu, že toto tvrzení jest nepřipustnou novotou, nemá podání žaloby o obnovu vlivu na právoplatnost rozsudku a jeho vykonatelnost (§ 547 c. ř. s.). Na správnost rozsudku nemá vlivu ani otázka útrat rozepře, neboť rozhodnutí o útratách první stolice stalo se bezpředmětným tím, že ani ta, ani ona strana jich neúčtovala. Žalovaný se výslovně vzdal náhrady útrat, žalobkyně pozbyla nároku na jich náhradu dle Šu 55 c. ř. s., poněvadž jich před skončením řízení neúčtovala. První soud neměl, proč by se otázkou útrat zabýval a o oprávněnosti žaloby rozhodoval. Proto jenom mimochodem se podotýká, že podle výsledků rozepře o rozluku, v níž žalobkyně uplatňovala také všechny okolnosti, o které opřela žalobu na rozvod, a domáhala se na základě právě těchto okolností výroku, že na rozluce má vinu její manžel, s tímto návrhem však neprorazila, zdá se nárok žalobkyně na náhradu útrat i ve věci samé neoprávněným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu z důvodů Šu 503 čís. 2 a 4 c. ř. s., než nelze mu přiznati úspěch. Dovolání označuje nesprávn-

ným právní názor odvolacího soudu, že spor o rozvod manželství se stal právoplatným rozhodnutím sporu o rozluku téhož manželství, jímž rozluka byla vyslovena, bezpředmětným, neboť žalobkyně uplatňovala v žalobě kromě nároku na rozvod také nárok na uznání viny žalovaného na rozvodu a nárok na náhradu procesních útrat. V tom, že o těchto dvou nárocích nebylo jednáno, spatřuje dovolání vadnost řízení dle Šu 503 čís. 2 c. ř. s. Právní stanovisko soudu odvolacího jest úplně správné, stačí vůči vývodům dovolání, jež v podstatě jsou pouhým opakováním dotyčných vývodů odvolání, poukázati na odůvodnění rozsudku odvolacího. Tím ovšem padá i výtka neúplnosti řízení, neboť tím, že odpadá další projednávání o hlavním nároku, odpadá i řízení o jeho akcesoriích.

Čís. 2635.

Manželka není po zákonu povinna, živiti manžela, aniž nésti (nahraditi) náklady jeho ošetřování.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 24/23.)

Manžel žalované byl ošetřován v zemském ústavu pro choromyslné. Žalobě zemského fondu na manželku o náhradu nákladů, spojených s pobytem manžela jejího v ústavu, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Názor odvolatelky, že z ustanovení Šu 44 obč. zák. nelze dovoditi její povinnost, aby zaplatila útraty ošetřovací jejího manžela, které zemskému fondu vznikly umístněním jejího manžela v ústavu choromyslných, není správným. Vždyť odvolatelka sama připouští, že z ustanovení Šu 44 obč. zák. lze vyvoditi její povinnost, aby nemocného manžela ošetřovala. Připouštějíc to, musí žalovaná připustiti také správnost názoru soudu první stolice, že v této povinnosti, jí samou uznané, obsažena jest i povinnost, by jako manželka, když nemoc jejího manžela toho vyžadovala, by umístěn byl v ústavu choromyslných, nahradila zemskému fondu útraty, které mu tímto ošetřováním jejího manžela vznikly, neboť tyto náklady jeví se ošetřovacími náklady na nemocného manžela žalované, ku kterému ošetřování žalovaná, jak sama připouští, jest povinna.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolání je v právu, vytýkajíc, že odvolací soud neposoudil věc po stránce právní správně, odsoudiv žalovanou zaplatiti žalujícímu fondu náklady ošetřování jejího manžela v ústavu choromyslných. Odvolací soud opírá odsuzující výrok o § 44 obč. zák., první soud opřel jej také o § 92 obč. zák., ale neprávem, neboť z těchto ustanovení zákona povinnost manželky k placení nákladů výživy a ošetřování manžela odvoditi nelze. Dle Šu 44 obč. zák. jsou si manželé navzájem povinni pomocí a dle Šu 92 obč. zák. je manželka povinna svému muži mimo jiné býti dle svých sil v domácnosti a v živnosti nápomocna. Z těchto ustanovení plyne toliko, že manželka má povinnost svého muže dle potřeby osobně